

PARK heeft een dichter uitgenodigd om deze expositie te openen, en dat zullen ze weten ook.....

Mijn stad zo gezien

Jong van bouw, eerder van jaren
dan van eeuwen, maar ondergronds
rusten vuurstenen, stokoude beken,
sporadisch romeins, 'n snufje kareldegrote.

Het nabije verleden zowat opgelost,
katholiek verdampt, textiel verbrand.
Een kille kerk, een kouwe pijp getuigen
eenzaam, een leeg paleis van koning
Willem II, zijn doods vie romancée.

Mijn stad graaft en koestert wat was.

Welig tieren hier, zo gauw het kan
een nieuw plan, alles op de schop,
onrust niet van de lucht, arrogante
bouwkransen die het zicht bepalen.

Mauweknauw, ordikak en multiculti
feesten als beesten, geen kunst
te hoog, Incubate, Roadburn, Stranger than
Mundial, PARK en een Pont aan het roer.

Mijn stad kraakt en bruist bij het leven.

En nu dien ik een bruggetje te slaan naar nu.

Op het einde van dit gedicht som ik een aantal namen op die alles te maken hebben met kunst en cultuur van Tilburg. Namen die natuurlijk niet mogen ontbreken in mijn Cultureel Lexicon van Tilburg.

In feite staan we hier ook in een cultureel lexicon van de stad Tilburg (maar ook van Eindhoven en Goirle, André Smits is niet eenkennig), maar dan op een wel heel kunstzinnige manier verwoord, of beter: uitgebeeld.

André Smits heeft 67 kunstenaars, 67 plus één (daar kom ik dadelijk nog op terug), “verwerkt” in deze wandschildering, genaamd HOME TATTOO.

Deze schildering is het slotstuk van een verblijf van drie weken hier in Tilburg, waarin hij deze kunstenaars bezocht heeft in hun werkruimte, atelier, en heeft ze daarbij allen gefotografeerd op de rug. Deze opnamen zijn hier ook te zien in een slide-show.

Wat hieraan voorafging: Zeven jaar geleden was André als schilder werkzaam en richtte hij een website voor zichzelf in. Daar hield hij een fotodagboek bij. En fotograferen beviel hem opperbest. Zo maakte hij een serie van het zogenaamde halvezolenlijntje dat liep van Lage Zwaluwe naar Den Bosch – om de vijftig meter precies knipte hij een foto. Hier zit die neiging tot opsommen al in. En bij toeval maakte hij een foto van iemand op de rug, dat kwam hem apart over, hij verraste zichzelf ermee, zou je kunnen zeggen. Helemaal niet beseffend dat hij zich hiermee in een traditie plaatste, namelijk die van de romantische Rückfiguren. Het ultieme voorbeeld hiervan is het jullie allen bekende, iconische ‘Der Wanderer über dem Nebelmeer’ (1818) van Caspar David Friedrich. Trouwens, ook Joannes Vermeer heeft personen (zoals zichzelf) op de rug geschilderd.

Wat betekent dit? Hoop, bijvoorbeeld. Een moment van verstilling ook. Of een moment om in de toekomst te blikken.

Dan begint het pas echt voor André. Voor de website van het ateliergebouw Kunst (en)Complex te Rotterdam fotografeerde hij alle daar werkende kunstenaars, en jazekeer allen op de rug gezien. Dit werd het begin van een nu zeven jaar durende reis door de wereld. Sinds 2008 bezoekt hij kunstenaars en kunstpodia overal ter wereld en fotografeert de betrokkenen in hun werkruimte, gezien van achteren. Zie zijn website: www.artistintheworld.com.

Enkele dagen geleden bezocht ik André aan het werk hier en ik merkte op dat ik onwillekeurig moest denken aan het werk van Keith Haring. En vier seconden later zag ik waarom: kijk eens naar dat mannetje boven de deur. Jazekeer, een echte Keith Haring!

André heeft zoals gezegd 67 kunstenaars gefotografeerd, 67 plus één. Die ene ben ik. Ik wilde er ook bij. Dat is de reden waarom ik deze opening wilde verrichten, de opening van een unieke wandschildering die de kunstenaars van Tilburg, en vooruit: ook die van Eindhoven en n.b. Goirle, op een heel bijzondere en uitermate subjectieve wijze uitbeeldt.

En nu gaan jullie natuurlijk allemaal kijken wie er niet bij zit.

André: proficiat. Dankjulliewel.

Cees van Raak, 19 september 2015